

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

23 OCTOBRE 1998

PROJET DE LOI

instaurant la cohabitation légale

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR
MM. Dany VANDENBOSSCHE
ET Frans LOZIE

- (1) Composition de la commission :
Président : M. Duquesne (A.)

A. — Titulaires

C.V.P. MM. Vandeurzen,
Van Overberghe,
Verherstraeten, Willems.
P.S. MM. Borin, Giet,
Moureaux.
V.L.D. MM. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. MM. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- MM. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. N.
V.B. M. Laeremans.
Agalev/M. Lozie
Ecolo

B. — Suppléants

Mme Creyf, Mme D'Hondt,
MM.Didden, Leterme,
Mme Verhoeven.
MM. Biefnot,Dallons, Eerdeken,
Minne.
MM. Chevalier, De Croo, van den
Abeelen, Versnick.
MM. Delathouwer, Vande Lanotte,
Van der Maelen.
Mme Herzet, MM. Maingain,
Simonet.
MM. Beaufays, Gehlen.
MM. Annemans, De Man.
M. Decroly, Mme Schüttringer.

C. — Membres sans voix délibérative

V.U. M. Bourgeois.

Zie:

- 170 - 95 / 96 :

- Nr. 13 : Ontwerp geamendeerd door de Senaat.
- Nr. 14 : Amendement.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

23 OKTOBER 1998

WETSONTWERP

tot invoering van de wettelijke samenwoning

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEREN
Dany VANDENBOSSCHE
EN Frans LOZIE

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Duquesne (A.)

A. — Vaste leden

C.V.P. HH. Vandeurzen,
VanOverberghe,
Verherstraeten, Willems.
P.S. HH. Borin, Giet,
Moureaux.
V.L.D. HH. Dewael, Van Belle,
Verwilghen.
S.P. HH. Landuyt,
Vandenbossche.
P.R.L.- HH. Barzin, Duquesne.
F.D.F.
P.S.C. N.
V.B. H. Laeremans.
Agalev/H. Lozie
Ecolo

B. — Plaatsvervangers

Mevr. Creyf, Mevr. D'Hondt,
HH.Didden, Leterme,
Mevr. Verhoeven.
HH. Biefnot, Dallons, Eerdeken,
Minne.
HH. Chevalier, De Croo, van den
Abeelen, Versnick.
HH. Delathouwer, Vande Lanotte,
Van der Maelen.
Mevr. Herzet, HH. Maingain,
Simonet.
HH. Beaufays, Gehlen.
HH. Annemans, De Man.
H. Decroly, Mevr. Schüttringer.

C. — Niet-stemgerechtigd leden

V.U. H. Bourgeois.

Voir:

- 170 - 95 / 96 :

- N° 13 : Projet amendé par le Sénat.
- N° 14 : Amendement.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi, qui a été amendé par le Sénat, au cours de ses réunions des 29 septembre et 6 octobre 1998.

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE DE LA JUSTICE

Le ministre donne un aperçu des modifications que le Sénat a apportées à l'article 2 du projet de loi à l'examen:

1° En ce qui concerne l'article 1476, § 1er, proposé, du Code civil, la Chambre avait décidé que la déclaration de cohabitation légale devait être remise à l'administration communale de la résidence commune.

Aux termes du texte adopté par le Sénat, cette déclaration doit être remise à l'officier de l'état civil du domicile commun.

2° L'article 1476, § 2, proposé, détaille davantage la manière dont il peut être mis fin à la cohabitation légale.

Le nouveau texte envisage trois hypothèses:

- ou bien les parties cohabitent toujours et elles peuvent faire la déclaration de cessation par consentement mutuel dans la commune où elles sont domiciliées;

- ou bien les parties ne cohabitent plus, mais sont toujours domiciliées dans la même commune et, dans ce cas, la déclaration (qui est signifiée à l'autre partie) doit être faite dans cette commune;

- ou bien les parties ne sont plus domiciliées dans la même commune et, dans ce cas, la déclaration est remise à l'officier de l'état civil de la commune du domicile de la partie qui fait la déclaration. Dans ce cas, la cessation est signifiée à l'autre partie et à l'officier de l'état civil du domicile de celle-ci.

3° Les articles 220, § 1er, et 224, § 1er, 1, du Code civil sont également rendus applicables à la cohabitation légale (article 1477, § 2, proposé). Il devient dès lors possible - comme c'est le cas pour les époux - d'accomplir les actes visés à l'article 215 du Code civil en cas d'absence ou d'interdiction de l'un des partenaires et de demander l'annulation d'actes accomplis en violation de cet article.

4° La modification de l'article 1478, alinéa 3, ne consiste qu'en une correction technique (c'est l'«indivision», et non la «présomption», qui est considérée comme une libéralité).

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat geamendeerde wetsontwerp besproken tijdens haar vergaderingen van 29 september en 6 oktober 1998.

I. INLEIDING VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

De minister geeft een overzicht van de wijzigingen die door de Senaat in artikel 2 van het wetsontwerp werden aangebracht :

1° De Kamer had, met betrekking tot het voorgestelde artikel 1476, § 1, van het Burgerlijk Wetboek, beslist dat de verklaring van wettelijke samenwoning diende te worden afgegeven aan het gemeentebestuur van de gemeenschappelijke verblijfplaats.

Volgens de door de Senaat aangenomen tekst dient de verklaring te worden overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeenschappelijke woonplaats.

2° In het voorgestelde artikel 1476, § 2, werd de wijze waarop de wettelijke samenwoning kan worden beëindigd beter omschreven.

De nieuwe tekst gaat uit van 3 hypothesen :

- ofwel wonen de partijen nog samen en kunnen ze de verklaring van beëindiging in onderlinge overeenstemming afleggen in de gemeente van de woonplaats;

- ofwel wonen de partijen niet meer samen maar nog in dezelfde gemeente en dan moet de verklaring (naast de betekening aan de partner) in die gemeente worden afgelegd;

- ofwel wonen de partijen niet meer in dezelfde gemeente en dan wordt de verklaring overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats van de partij die de verklaring van beëindiging aflegt. In dit geval wordt de beëindiging betekend aan de partner en aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de woonplaats van de partner.

3° De artikelen 220, § 1, en 224, § 1, 1, van het Burgerlijk Wetboek worden eveneens van toepassing verklaard op de wettelijke samenwoning (voorgestelde artikel 1477, § 2). Hierdoor wordt het mogelijk - zoals ook voor de gehuwden geldt - de in artikel 215 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde handelingen te verrichten bij afwezigheid of onbekwaamverklaring van één van de partners evenals de nietigverklaring te vorderen van handelingen gesteld in strijd met voornoemd artikel 215.

4° De wijziging in artikel 1478, derde lid is enkel een technische correctie (niet het «vermoeden» wordt als schenking beschouwd doch wel de «onverdeeldheid»).

5° L'article 1478, alinéa 4, est complété par une disposition prévoyant que la convention établissant la cohabitation légale ne peut être contraire aux règles relatives à l'autorité parentale, à la tutelle ni aux règles déterminant l'ordre légal de la succession.

Sans cette précision, on pourrait déduire de l'alinéa que les cohabitants - contrairement aux conjoints - ne sont pas tenus de respecter ces règles.

6° A l'article 1479, alinéa 1er, proposé, il a été précisé que le juge de paix ne peut ordonner des mesures qu'en ce qui concerne la personne et les biens des enfants communs des deux cohabitants, à l'exclusion de toute mesure relative à la personne et aux biens des autres enfants qu'ils éduquent ensemble.

Cette règle correspond à celle en vigueur pour les conjoints.

II. DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Duquesne rappelle que le régime proposé laisse subsister des discriminations qui n'ont nullement été voulues par les auteurs de la proposition de loi initiale. Avant le vote de la proposition de loi n° 170/1 à la Chambre, il avait été annoncé que l'on ferait le relevé de tous les effets indésirables que la loi aurait sur les plans fiscal et social. Les corrections nécessaires devraient être proposées sur la base de ce relevé.

L'orateur précise qu'il conviendra de prendre en compte l'ensemble des discriminations susceptibles d'exister au détriment tant des couples mariés que des couples non mariés. A titre d'exemple, ces derniers subissent un préjudice par rapport à ceux liés par les liens du mariage en matière de droits de succession.

L'intervenant s'enquiert de l'état d'avancement de ce relevé. Les résultats de cette analyse auront en effet une influence déterminante sur la date d'entrée en vigueur des dispositions à l'examen.

Le ministre répond que les départements concernés n'ont pas encore achevé l'analyse et qu'un calendrier précis ne peut dès lors être fixé. De plus amples précisions pourront être données lors de la discussion du budget pour l'année budgétaire 1999.

M. Landuyt se réfère à la lettre du 18 septembre 1998 adressée au président de la commission de la Justice de la Chambre et signée par les professeurs Dr. H. Casman (VUB-ULB), J. Verstraete (KUL) et Dr. A. Verbeke (KUL-UIA).

5° Het artikel 1478, vierde lid, werd aangevuld met de bepaling dat de overeenkomst van wettelijke samenwoning niet strijdig mag zijn met de regels betreffende het ouderlijk gezag en de voogdij en de regels die de wettelijke orde van de erfopvolging bepalen.

Zonder deze toevoeging zou geconcludeerd kunnen worden dat de samenwonenden - in tegenstelling tot de gehuwden - deze regels niet moeten eerbiedigen.

6° In het voorgestelde artikel 1479, eerste lid, werd verduidelijkt dat de vrederechter enkel maatregelen kan nemen met betrekking tot de persoon en de goederen van de gemeenschappelijke kinderen van beide samenwonenden maar niet met betrekking tot de persoon en de goederen van de andere kinderen die zij samen opvoeden. Dit stemt overeen met de regeling die geldt voor gehuwden.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Duquesne herinnert eraan dat de voorgestelde regeling - zonder dat de indieners van het oorspronkelijke wetsvoorstel deze intentie hebben gehad - discriminaties in stand houdt. Alvorens het wetsvoorstel nr. 170/1 in de Kamer werd goedgekeurd werd aangekondigd dat er een balans zou worden opgemaakt van alle ongewenste neveneffecten die zich in de fiscale en sociale wetgeving voordoen. Op basis hiervan zouden dan de nodige correcties worden voorgesteld.

De spreker preciseert dat men alle discriminaties in aanmerking zal moeten nemen die zowel in het nadeel van gehuwde als van ongehuwde paren kunnen spelen. Zo zijn laatstgenoemden op het vlak van de successierechten benadeeld ten opzichte van hen die door het huwelijk verbonden zijn.

Spreker vraagt hoever men hiermee gevorderd is. De resultaten van dit onderzoek zullen immers in ruime mate bepalend zijn voor de vaststelling van de datum van inwerkingtreding van onderhavige regeling.

De minister antwoordt dat de betrokken departementen deze analyse nog niet hebben beëindigd. Er kan dus nog geen precieze kalender worden vastgelegd. Tijdens de bespreking van de begroting voor het begrotingsjaar 1999 zal hierover meer uitleg kunnen worden gegeven.

De heer Landuyt verwijst naar de door de professoren dr. H. Casman (VUB-ULB), J. Verstraete (KULeuven) en dr. A. Verbeke (KULeuven-UIA) ondertekende brief van 18 september 1998, gericht aan de voorzitter van de Kamercommissie voor de Justitie.

S'agissant de l'observation formulée par les professeurs relative au défaut d'obligation formelle à l'issue d'une cohabitation légale, l'intervenant souligne que le projet de l'examen ne consacre pas, dans le chef des ex-partenaires, d'obligation de verser une pension alimentaire.

Les professeurs précités craignent que, dans le régime considéré relatif à ladite présomption d'indivision, l'on puisse invoquer des arguments tendant à porter atteinte aux clauses de tontine ou d'accroissement.

Actuellement, de telles clauses sont fréquemment utilisées dans les contrats de vie commune et tendent, s'agissant des meubles et des fonds versés sur le compte commun des cohabitants, à considérer qu'ils doivent être supposés leur appartenir en indivision (de sorte que lorsque la vie commune prend fin, ils font l'objet d'un partage en deux parts égales). De surcroît, en cas de décès, les biens précités reviennent pour le tout en pleine propriété au partenaire survivant au titre d'un contrat aléatoire non soumis aux droits de succession.

Si le projet considère que l'octroi de la moitié des biens meubles et des fonds constitue une libéralité entre personnes cohabitantes et héritières l'une de l'autre, un risque existe que l'on présente l'octroi de l'ensemble des biens comme un contrat aléatoire. Dès lors, les clauses de tontine et d'accroissement pourraient être remises en question.

Il convient d'observer que la plupart des cohabitants ne sont pas héritiers entre eux et qu'ils devraient dès lors conserver l'avantage de la tontine ou de la clause d'accroissement.

Le ministre estime qu'eu égard aux termes «sauf preuve du contraire» figurant à l'article 1478, alinéa 3, de Code civil, à l'examen, il y a lieu de considérer que la tontine constitue une preuve renversant la présomption d'indivision.

M. Duquesne souligne que l'article 1478, alinéa 3, du Code civil tel que modifié par l'amendement n° 25 (doc. n° 170/5), vise à rendre incontestables les procédés de la tontine et de la clause d'accroissement. Il s'agit de techniques largement utilisées par les notaires et à propos desquelles la jurisprudence n'est actuellement pas unanime.

La loi doit garantir un standard minimum tout en permettant aux parties de procéder entre elles à une répartition de leurs biens conforme à leurs souhaits pour autant qu'elle ne porte pas atteinte à l'ordre public, aux bonnes mœurs, aux règles relatives à

In verband met de door de professoren geformuleerde opmerking over het ontbreken van een formele verplichting na een wettelijke samenwoning, onderstreept de spreker dat het ter bespreking voorliggende ontwerp voor gewezen partners de verplichting om een alimentatievergoeding te betalen, niet wettelijk verankert.

Voornoemde professoren vrezen dat men, in de beschouwde regeling met betrekking tot dat vermoeden van onverdeeldheid, argumenten kan aanvoeren die de bedingen van tontine of van aanwas op de heling kunnen zetten.

Samenwonenden doen momenteel vaak een beroep op dergelijke bepalingen die ertoe strekken om, wat de roerende goederen en de op de gemeenschappelijke rekening van de samenwonenden gestorte bedragen betreft, ervan uit te gaan dat ze moeten worden geacht hen in onverdeeldheid toe te behoren (zodat die goederen en bedragen, wanneer de samenwoning beëindigd wordt, in twee gelijke delen worden verdeeld). Bovendien komen voormelde goederen, bij overlijden, op grond van een niet aan successierechten onderworpen kanscontract, integraal in volle eigendom aan de overlevende partner toe.

Hoewel het ontwerp ervan uitgaat dat de toekenning van de helft van de roerende goederen en gelden een schenking vormt tussen samenwonenden die elkaars erfgenamen zijn, bestaat niettemin het risico dat men de toekenning van het geheel der goederen als een kanscontract voorstelt. De bedingen van tontine en van aanwas zouden bijgevolg op de heling komen te staan.

Er zij op gewezen dat de meeste samenwonenden elkaars erfgenaam niet zijn en dat zij bijgevolg het voordeel van de tontine of van het beding van aanwas zouden moeten behouden.

De minister is van mening dat luidens de termen «behoudens tegenbewijs» in het ter bespreking voorliggend artikel 1478, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, ervan moet worden uitgaan dat de tontine een bewijs is dat het vermoeden van onverdeeldheid omkeert.

De heer Duquesne onderstreept dat het door amendement nr. 25 (Stuk nr. 170/5) gewijzigde artikel 1478, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, de procedures inzake tontine en het beding van aanwas onaanvechtbaar wil maken. Het betreft hier technieken die notarissen zeer vaak hanteren en waartoe de jurisprudentie momenteel niet eensluidend is.

De wet moet een minimale standaardregeling waarborgen, en tegelijkertijd de partijen de mogelijkheid bieden onderling tot een verdeling van de goederen te komen die op hun wensen inspeelt, voor zover die verdeling de openbare orde, de goede zeden,

l'autorité parentale de même qu'à celles déterminant l'ordre légal de la succession. Dès lors, l'existence d'une convention suffit à renverser la présomption d'indivision.

L'indivision visée à l'article 1478 du Code civil, en projet, ne peut être assimilée à une donation; elle doit être conçue comme un mode de répartition des biens appartenant à des personnes ayant cohabité légalement pendant un certain temps.

M. Willems est d'avis que l'article 1478 en discussion offre une solution pragmatique. En effet, il considère que la première moitié des biens indivis appartient en plein propriété au partenaire survivant et que la seconde moitié est présumée constituer une libéralité du fait du décès du partenaire prémourant.

Cette disposition met en oeuvre le principe de sécurité juridique dans le cadre des relations entre les cohabitants légaux tout en ne portant pas atteinte aux règles ordinaires du droit successoral et en particulier aux droits des héritiers réservataires.

M. Van Belle fait observer qu'à l'inverse du contrat de mariage, la déclaration de cohabitation légale n'est soumise à aucune règle visant à en assurer la publicité.

Qu'en est-il de l'opposabilité aux tiers d'une telle déclaration? Un acte notarié en eût garanti l'opposabilité.

L'on peut se demander si ce défaut de publicité ne suscitera pas un certain nombre de cohabitations légales purement fictives. Le ministre peut-il préciser la date à laquelle la réglementation fiscale sera adaptée en vue de mettre en oeuvre le projet de loi à l'examen?

L'adaptation de la loi fiscale concernera-t-elle les diverses formes de vie commune, en ce compris les couples homosexuels?

M. Duquesne explique que s'agissant de la question des formalités et en particulier de la publicité, il y a lieu de rappeler que la cohabitation légale ne peut être assimilée à un mariage, ni à un sous-mariage. Elle tend à instaurer un régime de protection ne requérant pas davantage d'informations que celles nécessaires à l'enregistrement de la déclaration par l'officier d'état civil et énoncées à l'article 1476 du Code civil, en projet.

de regels inzake het ouderlijk gezag alsmede de regels inzake de wettelijke orde van de erfopvolging niet in het gedrang brengt. Derhalve volstaat het dat een overeenkomst bestaat om het vermoeden van onverdeeldheid om te keren.

De in het ontworpen artikel 1478 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde onverdeeldheid kan niet met een schenking gelijkgesteld worden; die onverdeeldheid moet worden opgevat als een wijze om de goederen te verdelen van personen die enige tijd wettelijk hebben samengewoond.

De heer Willems is van mening dat het ter bespreking voorliggende artikel 1478 een pragmatische oplossing biedt. Het gaat er immers van uit dat de eerste helft van de onverdeelde goederen in volle eigendom aan de overlevende partner toebehoort en dat de tweede helft, door het feit van het overlijden van de vooroverledene, geacht wordt een schenking te zijn.

Die bepaling past het beginsel van de rechtszekerheid toe in het raam van de verhouding tussen wettelijk samenwonenden, zonder daarbij afbreuk te doen aan de gewone regels inzake het successierecht, en inzonderheid aan de rechten van de erfgenamen met wettelijk erfdeel.

De heer Van Belle merkt op dat de verklaring van wettelijke samenwoning, in tegenstelling tot het huwelijkscontract, aan geen enkele regel onderworpen is die ertoe strekt de openbaarheid ervan te waarborgen.

Hoe staat het met de tegenwerpbaarheid van een soortgelijke verklaring tegenover derden? Een notariële akte zou de tegenwerpbaarheid ervan gewaarborgd hebben.

De vraag rijst of dat gebrek aan openbaarheid geen aanleiding zal geven tot een aantal louter fictieve wettelijke samenwoningen. Kan de minister preciseren op welke datum de fiscale regelgeving zal worden aangepast teneinde het ter bespreking voorliggende ontwerp toe te passen?

Zal de aanpassing van de fiscale wet betrekking hebben op de diverse vormen van samenleven en ook op de homoseksuele koppels?

De heer Duquesne stipt aan dat het gaat om de kwestie van de formaliteiten en in het bijzonder de bekendmaking en dat er daarom moet worden aan herinnerd dat de wettelijke samenwoning niet mag worden gelijkgesteld met een huwelijk of met ondertrouw. Het is de bedoeling tot een beschermingsregeling te komen waarvoor geen andere inlichtingen vereist zijn dan die welke nodig zijn voor de registratie van de verklaring door de ambtenaar van de burgerlijke stand en die zijn vermeld in het ontworpen artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek.

Le ministre ajoute que le projet de loi dispose que l'officier d'état civil acte la déclaration de cohabitation dans le registre de la population. Dans cette optique, l'arrête royal organisant l'accès des tiers à ce registre devra être adapté.

Il y a lieu de relever que le texte du projet tel qu'amendé par le Sénat est entaché d'une erreur matérielle en ce qu'il omet de mentionner que les conventions réglant les modalités de la cohabitation légale doivent être reçues par un notaire en vue d'en assurer l'opposabilité aux tiers.

En cette matière, le projet de loi instaure un parallélisme entre le contrat de mariage et la convention de cohabitation.

En ce qui concerne la problématique des cohabitations légales fictives, le ministre souligne que ce projet n'appréhende pas le statut des personnes; il ne vise qu'à régir les aspects contractuels des relations entre les personnes.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article premier

L'article premier ne donne lieu à aucune observation.

Cet article est adopté à l'unanimité.

*
* *

Art. 2

M. Duquesne présente le contre-amendement n° 49 (Doc. n° 170/14) tendant à ce que les conventions réglant les modalités de la cohabitation légale soient passées en la forme authentique devant notaire afin d'assurer une plus grande sécurité juridique, notamment quant à leurs effets vis-à-vis des tiers. Il convient donc de revenir au texte tel qu'il a été adopté par la Chambre des représentants (Doc. Chambre n° 170/12 - 95/96).

Le ministre explique que cette disposition concernant l'intervention du notaire a été omise par erreur lors de la rédaction finale du texte adopté par le Sénat.

D'autre part, le Sénat a complété le texte par une disposition stipulant que la convention de cohabita-

De minister voegt eraan toe dat krachtens het wetsontwerp de ambtenaar van de burgerlijke stand in het bevolkingsregister melding maakt van de verklaring van samenwoning. Met het oog daarop zal het koninklijk besluit betreffende het recht op toegang tot de bevolkingsregisters moeten worden aangepast.

Opgemerkt zij dat in de tekst van het ontwerp zoals hij door de Senaat werd geamendeerd een materiële fout is geslopen; er wordt immers niet in aangegeven dat de overeenkomsten die de nadere regels van de wettelijke samenwoning vaststellen met het oog op de tegenwerpbaarheid ervan aan derden moeten worden verleden voor een notaris.

Het wetsontwerp trekt terzake een parallel tussen de huwelijksovereenkomst en het samenlevingscontract.

In verband met de problematiek van de fictieve wettelijke samenwoning wijst de minister erop dat dit ontwerp geen betrekking heeft op het statuut van de personen en dat het er enkel toe strekt de contractuele aspecten van de betrekkingen tussen de individuen te regelen.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Art. 2

De heer Duquesne dient tegenamendement nr. 49 (Stuk nr. 170/14) in, dat tot doel heeft te bepalen dat de overeenkomsten die de wettelijke samenwoning regelen in authentieke vorm voor de notaris moeten worden verleden teneinde meer rechtszekerheid te bieden, meer in het bijzonder wat de gevolgen ervan voor derden betreft. Er moet dus worden teruggegrepen naar de tekst zoals die door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd aangenomen (Stuk nr. 170/12-95/96).

De minister verklaart dat die bepaling aangaande het optreden van de notaris bij vergissing is weggelaten bij de eindredactie van de door de Senaat aangenomen tekst.

Anderzijds heeft de Senaat de tekst aangevuld met een bepaling naar luid waarvan de samenlevings-

tion ne peut être contraire aux règles relatives à l'autorité parentale, à la tutelle et aux règles déterminant l'ordre légal de la succession.

M. Duquesne répond qu'il n'a pas l'intention de supprimer cette précision apportée par le Sénat. Il retire son contre-amendement n° 49 et propose de voter sur le texte amendé par le Sénat assorti d'un erratum.

L'article 2 est ainsi adopté par 7 voix contre 1 et 1 abstention.

*
* *

Art. 3 à 6

Les articles 3 à 6 ne donnent lieu à aucune observation.

Ces articles sont successivement adoptées par 7 voix contre 1 et 1 abstention.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est adopté par 7 voix contre 1 et 1 abstention.

Les rapporteurs,

D. VANDENBOSSCHE
F. LOZIE

Le président,

A. DUQUESNE

overeenkomst niet strijdig mag zijn met de regels betreffende het ouderlijk gezag en de voogdij, noch met de regels die de wettelijke orde van de erfopvolging bepalen.

De heer Duquesne antwoordt dat het niet zijn bedoeling is die precisering van de Senaat te schrappen. Hij trekt zijn amendement nr. 49 in en stelt voor de door de Senaat geamendeerde tekst aan te nemen, voorzien van een erratum.

Artikel 2 wordt aldus aangenomen met 7 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

*
* *

Art. 3 tot 6

Over de artikelen 3 tot 6 worden geen opmerkingen gemaakt.

Die artikelen worden achtereenvolgens aangenomen met 7 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

*
* *

Het gehele wetsontwerp wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

De rapporteurs,

D. VANDENBOSSCHE
F. LOZIE

De voorzitter,

A. DUQUESNE